

Μιχάλης Λυριστής
12 Δεκεμβρίου 2022

Ο Περιφερειάρχης, Γιώργος Χατζημάρκος καλεί τους Δήμους Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Σύρου – Ερμούπολης και Νάξου να υποβάλουν προτάσεις ολοκληρωμένης βιώσιμης αστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο πρόσκλησης συνολικού προϋπολογισμού 25,1 εκατ. €

Λίγο πριν την εκπνοή του 2022, που για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ήταν άλλη μια χρονιά ρεκόρ απορροφήσεων των πόρων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και ένα χρόνο πριν και την τυπική λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, η Περιφερειακή Αρχή Νοτίου Αιγαίου, ξεκινά τις διαδικασίες υλοποίησης του νέου ΠεΠ Νοτίου Αιγαίου, της προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027.

Η πρώτη πρόσκληση που υπεγράφη από τον Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, βρίσκεται ήδη στον «αέρα» και αφορά δράσεις ολοκληρωμένης βιώσιμης αστικής ανάπτυξης για τους Δήμους Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Σύρου – Ερμούπολης και Νάξου.

Ειδικότερα, ο Περιφερειάρχης Γιώργος Χατζημάρκος καλεί: τους δήμους Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Σύρου-Ερμούπολης και Νάξου για την υποβολή πρότασης για την επιλογή «**Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης**» στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΕ, οι δράσεις στον τομέα αυτόν θα πρέπει να βασίζονται σε ολοκληρωμένες εδαφικές στρατηγικές, με προβλεπόμενο χωρικό εργαλείο για τις αστικές περιοχές τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ).

Η παρούσα πρόσκληση αφορά στην υποβολή προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης από αστικές αρχές της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με σκοπό την επιλογή των αστικών αρχών και των περιοχών εφαρμογής τους, καθώς και του τύπου των δράσεων.

Οι στρατηγικές για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις ΟΧΕ για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ΒΑΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν από το **Περιφερειακό Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027**, ενώ συνολικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ, καθώς και το ΕΤΘΑΥ, μέσω συνδυασμένων επενδύσεων, από περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερους του ενός τομείς προτεραιότητας του ίδιου Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η συνοχή και ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών Ταμείων.

Οι πόροι του Περιφερειακού Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027, οι οποίοι διατίθενται προγραμματικά για τη χρηματοδότηση των στρατηγικών ΒΑΑ ανέρχονται σε **25,1 εκ. €** (δημόσια δαπάνη), εκ των οποίων ποσό 24 εκ. € συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και 1,1 εκ. € από το ΕΚΤ+.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της κάθε στρατηγικής δεν μπορεί να είναι χαμηλότερος των **8 εκ. €** και να υπερβαίνει τα **15 εκ. €**, ενώ τουλάχιστον το 60% του συνολικού προϋπολογισμού πρέπει να αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται από το ΠεΠ ΝΑ 2021-2027.

Οι Στρατηγικές ΒΑΑ πριν την υποβολή τους θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διαβούλευσης με τους τοπικούς θεσμούς, φορείς και κοινωνικές ομάδες.

Κάθε πρόταση θα υποβληθεί από υποψήφια αστική αρχή, η οποία μπορεί να είναι είτε ο Δήμος, είτε εταιρικό σχήμα με συμμετοχή φορέων της περιοχής του Δήμου και με επικεφαλής τη Δημοτική Αρχή.

Καταληκτική Ημερομηνία Υποβολή Πρότασης από τις αστικές αρχές: **31 Μαΐου 2023**.

Επιλέξιμες περιοχές εφαρμογής των στρατηγικών ΒΑΑ

Η περιοχή εφαρμογής για κάθε στρατηγική ΒΑΑ θα προταθεί από κάθε Δήμο και θα πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων του οικισμού [επίπεδο διοικητικής διαίρεσης 8 (“οικισμός”)] έδρας

της Περιφερειακής Ενότητας ελάχιστου μόνιμου πληθυσμού (σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού του 2021), περιλαμβάνοντας τμήμα ή το σύνολο του οικισμού, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η στρατηγική θα αφορά πράγματι αστικό οικισμό και αστικό πληθυσμό.

Επιπρόσθετα, στις περιοχές εφαρμογής των στρατηγικών ΒΑΑ είναι δυνατή η συμπερίληψη οικισμού (αστικού ή μη) ή τμήματος αυτού του ίδιου Δήμου, ο οποίος παρουσιάζει άμεση χωρική συνέχεια με τον αστικό οικισμό.

Σημειώνεται ότι οι αστικές αρχές δύνανται να υποβάλουν μια μόνο πρόταση χρηματοδότησης στρατηγικής, που θα αφορά έναν αστικό οικισμό (περιλαμβανομένων και των τυχόν άλλων οικισμών που βρίσκονται σε χωρική συνέχεια με αυτόν).

Περιεχόμενο των στρατηγικών

Οι στρατηγικές ΒΑΑ θα πρέπει να βασίζονται σε ένα μακροπρόθεσμο όραμα για το μέλλον της περιοχής εφαρμογής τους, να αναδεικνύουν τις βασικές οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές προκλήσεις, τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και τις προκλήσεις του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των υποδομών που αντιμετωπίζει η περιοχή και να αναδεικνύουν το αναπτυξιακό της δυναμικό.

Οι στόχοι των έργων

Ειδικότερα, τα έργα του σχεδίου δράσης που προτείνονται προς χρηματοδότηση από το ΠεΠ ΝΑ 2021-2027 θα πρέπει να εστιάζουν στους παρακάτω στόχους:

A. “ Ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών”

- βελτίωση της αστικής κινητικότητας και συνολικά της προσβασιμότητας και λειτουργικότητας του αστικού χώρου,
- εξοικονόμηση ενέργειας και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων, υποδομών και κοινόχρηστων χώρων,
- ανάπτυξη εφαρμογών “έξυπνης” πόλης

- ανάδειξη του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού και κτιριακού αποθέματος,
- προστασία και ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού κεφαλαίου,
- ενίσχυση και ανάπτυξη πράσινων υποδομών,
- ενίσχυση κοινωνικών υποδομών που συμβάλουν στην ένταξη στην κοινότητα (εξαιρουμένων δομών στέγασης οποιουδήποτε τύπου)
- καθαρές αστικές μεταφορές
- αντιπλημμυρική προστασία

Β. “Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας και παραγωγικού δυναμικού”

- ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας σε τομείς προτεραιότητας της Περιφέρειας.

Γ. “Ανθρώπινο δυναμικό και κοινωνική ένταξη ”

- τόνωση της τοπικής αγοράς εργασίας
- ενίσχυση δικτύου δομών και παροχή υπηρεσιών για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού

Για τη συμπερίληψη στις επιμέρους στρατηγικές ΒΑΑ έργων που δεν σχετίζονται με τους παραπάνω στόχους θα πρέπει να προηγηθεί διαβούλευση και συνεργασία με την ομάδα διοίκησης των στρατηγικών ΒΑΑ της Περιφέρειας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα στις στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θα πρέπει να δοθεί στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αστικές περιοχές ως προς την κλιματική αλλαγή, ιδίως στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050. Προς αυτή την κατεύθυνση, η χρηματοδοτική συμβολή των προτεινόμενων προς χρηματοδότηση από το ΠεΠ ΝΑ 2021-2027 έργων στην αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων θα πρέπει να ανέρχεται στο 40% τουλάχιστον των συνολικών πόρων των έργων που προτείνεται να χρηματοδοτηθούν από τον Ειδικό Στόχο 5.1 του ΠεΠ.

Διαδικασίες

Κάθε πρόταση θα υποβληθεί από υποψήφια αστική αρχή, η οποία μπορεί να είναι είτε ο Δήμος, είτε εταιρικό σχήμα με συμμετοχή φορέων της περιοχής του Δήμου και με επικεφαλής τη Δημοτική Αρχή.

Καταληκτική Ημερομηνία Υποβολή Πρότασης από τις αστικές αρχές:
31 Μαΐου 2023.

Για την υποστήριξη της προσέγγισης και του σχεδιασμού της στρατηγικής οι αστικές αρχές συμβουλεύονται τον «Οδηγό για το σχεδιασμό και την υποβολή στρατηγικής αστικής ανάπτυξης/ΟΧΕ-ΒΑΑ», καθώς και το Εγχειρίδιο Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής .

Η πρόταση υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» (ΕΥΔ ΠΝΑ).

Μετά την υποβολή των προτάσεων θα ακολουθήσει η αξιολόγησή τους από την ΕΥΔ ΠΝΑ, βάσει της οποίας θα επιλεγούν οι περιοχές παρέμβασης με βάση την φθίνουσα βαθμολογία της αξιολόγησης.